

İSTANBUL SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
İSTANBUL CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

DUYURU

Değerli Meslektaşlarım,

12 Mart 2023 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 7440 Sayılı “Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun” kapsamında “Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükelleflerinin 2022 Yılı Gelir/Kurumlar Vergisi Matrah Artırımı” ile ilgili odamıza son günlerde birçok soru gelmektedir.

Özellikle, 2021 yılı Gelir/Kurumlar Vergisi beyannamelerinde, 2022 Yılı Geçici Vergi beyanlarında ve 2022 yılı Gelir/Kurumlar Vergisi beyannamelerinde “zarar veya istisnalar” nedeniyle beyan edilecek matrah olmaması durumunda 2022 Yılı Gelir ve Kurumlar Vergisinin beyanın nasıl yapılacağı hakkında tereddütler oluştuğunu görmekteyiz.

Bu kapsamda, Vergi Mevzuatı Komitemiz “2022 Yılı Matrah Artırımında Kıyas Yapılacak ve Yapılmayacak Haller” konusu özelinde bir çalışma ile tereddüt edilen hususları örneklerle açıklamıştır. Çalışmanın tüm meslektaşlarımıza faydalı olmasını diliyorum.

Çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla,

Erol DEMİREL
Başkan

**2022 YILI KURUMLAR VERGİSİ MATRAH ARTIRIMINDA
KIYASLAMA YAPILACAK VE YAPILMAYACAK DURUMLAR
(İSMMM MO VERGİ MEVZUATI KOMİTESİ ÇALIŞMASI)**

7440 Sayılı Kanun Geçici 1'inci Madde Kapsamında Gelir ve Kurumlar vergisi mükelleflerinin 2022 Yılı Matrah artırımında bulunmaları için 2 şart mevcuttur.

Bunlar;

- 1- 2022 yılı Gelir veya Kurumlar vergisi beyannamesi verilmiş olmalıdır.
- 2- 2022 yılında beyan edilen vergiye esas matrahın;
 - a- 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 artırılması sonucu bulunan tutar ile,
 - b- 2022 takvim yılı 3. dönem geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahının %40 oranında artırılması sonucu,

Bulunan tutarın yüksek olanından az olmaması şarttır. Ancak;

- i. **Üçüncü geçici vergilendirme dönemine ait beyannamesinin verilmemiş olması durumunda;** ikinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinde beyan edilen matrahın %100 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar,
- ii. **Sadece birinci geçici vergilendirme dönemi beyannamesinin verilmiş olması durumunda ise bu beyannamede beyan edilen matrahın %300 oranında artırılması suretiyle bulunan tutar,**

kıyaslamaya konu geçici vergi tutarı olarak dikkate alınacaktır.

- c- **2022 yılı geçici vergilendirme dönemlerine ilişkin beyannamelerin tümünün verilmemiş olduğu ancak 2021 takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinin verildiği durumda, 2022 takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinde beyan edilen matrahın 2021 takvim yılında beyan edilen matrahın %122,93 oranında artırılması suretiyle bulunan tutardan az olmaması gerekmektedir.**
- d- **2022 takvim yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerinin verildiği ancak; 2021 takvim yılına ilişkin yıllık gelir vergisi beyannamesinin verilmemiş olduğu durumda, 2022 takvim yılına ilişkin gelir vergisi beyannamesinde beyan edilen matrahın, 2022 takvim yılı üçüncü geçici vergilendirme döneminde beyan edilen matrahının %40 oranında artırılması suretiyle bulunan tutarından az olmaması gerekmektedir.**

ÖZEL HESAP DÖNEMİNE TABİ OLAN MÜKELLEFLERDE MATRAH ARTIRIMI

Özel hesap dönemine tabi olan mükellefler, 2022 yılı içinde sona eren vergilendirme dönemine ilişkin matrah artırımında;

- 1) 2021 yılı içinde sona eren vergilendirme dönemine ilişkin gelir vergisi beyannameleri ile bildirilen matrahın %122,93 oranında,
- 2) 2022 yılında sona eren vergilendirme döneminin üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin verilen beyannamelerde bildirilen matrahın %40 oranında

Artırılması suretiyle kıyaslama yapması gerekmektedir.

2022 YILI MATRAH ARTIRIMINDA KIYASLAMA YAPILMAYACAK HALLER

1- GELİR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ

2021 takvim yılı ve 2022 yılının üçüncü geçici vergilendirme dönemine ilişkin;

- *Gelir vergisi beyannamesinde zarar beyan edilmiş olması,*
- *İndirim ve istisnalar nedeniyle verdikleri beyannamelerinde matrah oluşmaması veya,*
- *Hiç beyanname verilmemiş olması (ilgili yıllarda faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar dâhil)*

2- KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ

• *2021 takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi yönünden ve 2022 yılı geçici vergilendirme dönemlerine ilişkin kurum geçici vergi yönünden beyanname vermeyenler,*

• *2021 ve 2022 takvim yıllarında faaliyette bulunmuş veya gelir elde etmiş olup da bu faaliyetlerini ve gelirlerini vergi dairesinin bilgisi dışında bırakanlar,*

• *2021 takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde ve 2022 yılı üçüncü geçici vergi beyannamesinde zarar beyan edenler,*

• *2021 takvim yılına ilişkin kurumlar vergisi beyannamesinde ve 2022 yılı üçüncü geçici vergi beyannamesinde indirim ve istisnalar nedeniyle matrahı oluşmayanlar,*

İçin kıyaslama yapılmayacak,

2022 yılı kurumlar vergisi matrah artırımına ilişkin tutarların belirlenmesinde asgari tutarlardan az olmamak üzere 2022 yılına ilişkin beyan edilen matrah tutarının %25'i dikkate alınacaktır.

KIYAS YAPILACAK TUTARLARIN İNTERNET VERGİ DAİRESİ ÜZERİNDEN KONTROLÜ

Mükellefler internet vergi dairesi "Mükellef Dosyası/2022 Matrah Artırımı Sorgulama" ekranından kıyas yapılacak tutarları sorgulayabilirler.

7440 Sayılı Kanunun Geçici 1 inci Maddesi Kapsamında Gelir ve Kurum Matrah Artırımına Esas Bilgiler

7440 S. Kanun Geçici Md. 1 Hesabına Alınacak Beyanname Türleri	Beyannamedeki Matrah + İhbarname Toplamı	Kıyas İçin Dikkate Alınacak Tutar
2021 Yılı Gelir/Kurum/GMSİ Beyannamesi	0.00	0.00
2022 Yılı Üçüncü Geçici Vergi Beyannamesi+ihbarname	0.00	0.00
2022 Yılı İkinci Geçici Vergi Beyannamesi+ihbarname	0.00	0.00
2022 Yılı İlk Geçici Vergi Beyannamesi+ihbarname	0.00	0.00
2022 Yılı Gelir/Kurum/GMSİ Beyannamesi	0.00	

2022 YILI İÇİN MATRAH ARTIRIMINDA BULUNABİLİRSİNİZ.MATRAH ARTIRIMINDA BULUNABİLECEĞİNİZ ASGARİ TUTAR : 0.00

KONUVA İLİŞKİN ÖRNEKLER

ÖRNEK-1

(ABC) A.Ş. 2021 Yılı kurumlar vergisi ve 2022 3. dönem geçici vergi beyannamesinde zarar beyan etmiştir.

2022 yılında 600.000 TL matrah beyan etmiştir.

Bu durumda 2021 yılı ve 2022/ 3 döneminde zarar beyan edildiği için kıyaslama yapılmayacaktır.

2022 yılı kurumlar vergi beyannamesinde 600.000 TL matrah beyan edecektir.

2022 YILI KURUMLAR VERGİ BEYANI

Kurum matrahı :600.000 TL

7440 SK Geçici 1 madde kapsamında ilave matrah: -0-

Kurumlar Vergisi Matrahı :600.000 TL

%23 Kurumlar vergisi :138.000 TL

7440 SK kapsamında 2022 yılı kurum matrah artırımı şöyle olacaktır.

$600.000 \times \%25 = 150.000$ TL

2022 Yılı Matrah Artırımı asgari KV matrahı: 500.000 TL olduğu için

$500.000 \times \%20 = 100.000$ TL vergi ödeyecektir.

(İndirimli ödeme şartlarını taşıyor ise vergi oranı %15 olarak uygulanır)

ÖRNEK-2

(XYZ) Ltd. Şti için;

2022 yılı hesaplanan kurumlar vergisi matrahı :1.800.000 TL

2021 yılı beyan edilen kurumlar vergisi matrahı : 700.000 TL

2022 3 dönem beyan edilen kurum geçici vergi matrahı : 800.000 TL

Kıyaslama;

2021 KV matrahı için :700.000x2.2293 =1.560.510 TL

2022 3 dönem kurum geçici matrahı için :800.000x1,40 =1.120.000 TL

2022 yılı kurumlar vergisi matrahı 1.800.000 TL, kıyaslamada en yüksek tutar olduğu için bu tutar kurumlar vergisi matrahı olarak beyan edilecektir.

2022 YILI KURUMLAR VERGİ BEYANI

Kurumlar vergisi matrahı	:1.800.000 TL
7440 SK Geçici 1 madde kapsamında ilave matrah	: -0-
Kurumlar Vergisi Matrahı	:1.800.000 TL
%23 Kurumlar vergisi	: 414.000 TL

7440 SK kapsamında 2022 yılı kurum matrah artırımını şöyle olacaktır.

$$1.800.000 \times \%25 = 450.000 \text{ TL}$$

2022 yılı Matrah artırımını için beyan edilecek tutar 2022 yılı için belirlenen asgari tutar 500.000 TL'den az olmayacağı için $(500.000 \times \%20 =)100.000$ TL matrah artırımını vergisi ödeyecektir.

(İndirimli ödeme şartlarını taşıyor ise vergi oranı %15 olarak uygulanır)

ÖRNEK-3

(Y) A.Ş. 2022 Yılına yönelik matrah artırımında bulunmak istemiştir. 2021 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde ve 2022 takvim yılı geçici vergi dönemlerinde ve 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesinde zarar sebebi ile matrah oluşmamıştır.

Bu durumda kural 2022 yılı kurumlar vergisi beyanı yönünden olarak zarar olduğu için kıyaslama yapılmayacaktır. Şirket 2022 yılı Kurumlar Vergisi beyannamesini zarar olarak beyan edecektir. Kurumlar vergisi yönünden 7440 SK Geçici 1 madde kapsamında ilave edilecek bir matrahta söz konusu olmayacaktır.

7440 SK kapsamında 2022 yılı kurum matrah artırımını ise şöyle olacaktır.

2022 yılı Matrah artırımını için beyan edilecek tutar 2022 yılı için belirlenen asgari tutar 500.000 TL'den az olmayacağı için $(500.000 \times \%20 =)100.000$ TL matrah artırımını vergisi ödeyecektir.

(İndirimli ödeme şartlarını taşıyor ise vergi oranı %15 olarak uygulanır)

ÖRNEK-4

(T) A.Ş. için;

2021 yılı kurumlar vergisi matrahı : (Zarar)

2022 yılı 3 dönem kurum geçici vergi matrahı : 400.000 TL

2022 yılı beyan edilen kurumlar vergisi matrahı :550.000 TL'dir.

Şirket 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini bu matrah ile beyan etmiştir.

Sonradan 2022 yılı için matrah artırımında bulunmak istemiştir.

Bu durumda 2023 yılı 3 ncü dönem kurum geçici vergi matrahını dikkate alarak kıyaslama yapması gerekir.

Şirketin 7440 sayılı kanununun geçici 1 inci madde kapsamında 2022 yılı için matrah artırımında bulunabilmesi için $(400.000 \times 1,40 =)560.000$ TL 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı beyan etmesi gerekirdi.

Ancak şirket 550.000 TL kurumlar vergisi matrahı beyan etmiş olduğu için fark $(560.000 - 550.000 =) 10.000$ TL için 2022 yılı kurumlar vergisi beyanı için **31.05.2023 tarihine kadar düzeltme vermek zorundadır.** Bu düzeltmeden sonra matrah artırımında bulunabilir.

2022 YILI DÜZELTME KURUMLAR VERGİ BEYANI

Kurumlar vergisi matrahı	:550.000 TL
7440 SK Geçici 1 madde kapsamında ilave matrah	: 10.000 TL
Kurumlar Vergisi Matrahı	:560.000 TL
%23 Kurumlar vergisi	:128.800 TL

Şirket daha önce yapmış olduğu beyanname ile (550.000 x 23%=) 126.500 TL kurumlar vergisini ödediği için bu kez (128.800- 126.500 =) 2.300 TL tahakkuk tarihinden itibaren 1 ay içinde ödemesi gerekmektedir. Bu düzeltme işlemi sebebi ile ceza ve gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

7440 SK kapsamında 2022 yılı kurum matrah artırımını ise şöyle olacaktır.

Düzeltilme sonucu beyan edilen 2022 yılı kurumlar vergisi matrahı 560.000 TL'nin %25'i 140.000 TL 'dir.

2022 yılı Matrah artırımını için beyan edilecek tutar 2022 yılı için belirlenen asgari tutar 500.000 TL'den az olmayacağı için (500.000 X%20 =)100.000 TL matrah artırımını vergisi ödeyecektir.

(İndirimli ödeme şartlarını taşıyor ise vergi oranı %15 olarak uygulanır)

2022 YILI MATRAH ARTIRIMI YAPILMASINA BEYANNAMELER VERİLDİKTEN SONRA KARAR VERİLMESİ DURUMUNDA 2022 YILI GELİR VEYA KURUMLAR VERGİSİ BEYANNAMELERİ DÜZELTME İŞLEMLERİ

2022 yılına ilişkin matrah artırımında bulunulmak istenmesi halinde 7440 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinde belirtilen kıyaslamaların yapılması ve kıyaslama sonucunda anılan madde hükmü nedeniyle, 2022 yılına ilişkin beyannamelerde düzeltme yapılarak beyan edilen matrahın artırılması gerektiği hallerde, matrah artırımını hükümlerinden yararlanılabilmesi için öncelikle 2022 yılına ilişkin gelir veya kurumlar vergisine yönelik düzeltme beyannamesi verilmesi gerekmektedir.

Düzeltilme beyannamesi ÖZEL ONAY- 7440/KSS/DZT seçenekleri işaretlenerek verilecektir.

Düzeltilme beyanının yıllık gelir/kurumlar vergisi beyanname verme süresi içinde yapılmış olması halinde tahakkuk eden vergi, yıllık gelir/kurumlar vergisi ödeme süreleri içinde, bu süre geçtikten sonra yapılmış olması halinde ise bu beyanname üzerine ödenmesi gereken verginin tahakkuk **tarihinden itibaren bir ay içinde (gelir vergisinin ilk taksiti bir ay içinde ikinci taksiti kanuni süresinde) ödenmesi gerekmektedir.**

Düzeltilme beyannamesi, kanun hükmünden yararlanılabilmesi için getirilen yasal zorunluluk olduğundan, bu beyanların kanuni süre geçtikten sonra 31.5.2023 tarihine kadar yapılması durumunda vergi cezası kesilmeyecek ve gecikme faizi hesaplanmayacaktır.